

Kvietimas į tarptautinę konferenciją
Surasti tiesą: pagalbiniai istorijos mokslai falsifikatų tyrime

Zaproszenie na międzynarodową konferencję
*W poszukiwaniu prawdy: nauki pomocnicze historii
w badaniu falsyfikatów*

Einladung zur internationalen Konferenz
*Suche nach der Wahrheit: Hilfswissenschaften
bei der Untersuchung von Fälschungen*

Call for papers. International Conference
*In search of the truth: Auxiliary disciplines of history
in researching falsifications and forgeries*

Lietuvos istorijos institutas

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos skyrius

Lenkijos mokslų akademijos Ludwiko ir Aleksandro Birkenmajerių Mokslo istorijos institutas Varšuvoje

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti tarptautinėje mokslinėje konferencijoje **Surasti tiesą: pagalbinių istorijos mokslai falsifikatų tyrime**, kuri vyks 2020 m. spalio 14–15 d. Lietuvos istorijos institute. Falsifikatai yra universalus reiškinys ir jų būta įvairiais laikais. Falsifikuoti labai įvairūs dalykai: dokumentai, pinigai, vynas ir kt. Amžininkai ir vėlesnių laikų kronikininkai klastojo istorinę atmintį, pvz., istoriografinės fikcijos: valdovų biografijos, išgalvoti kapai, suklastotos genealogijos ir kt.; Viduramžiais ir naujaisiais laikais klastota viešoji nuomonė, teisė teisės rinkiniuose ir t. t. Taip pat galima kelti klausimą: ar kai kurie kronikininkų pasakojimai yra sąmoninga klastotė, o gal tik interpretacijos? Klastotojų motyvai buvo skirtingi, taip pat ir falsifikatų kokybė. Vienas klastotes atskleidė patys amžininkai, o kitas – vėlesnių laikų mokslininkai, dažnai tik po daugelio metų. Dėl kai kurių, meistriškai padarytų klastočių iki šiol diskutuojama. Neabejojamai esama ir neatskleistų falsifikatų, apie kuriuose daugų daugiausia galime numanyti. Konferencijoje siekiama per pagalbinių istorijos mokslų prizmę, pasitelkus ir kitų sričių tyrėjų pagalbą, pažvelgti į viduramžių ir naujųjų laikų falsifikatus ne tik Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje, bet ir Vakarų bei Vidurio Rytų Europoje. Klastotes siekiama aptarti ne vien kaip teisinį, politinį, bet ir kaip tam tikrą mentalinį, ideologinį ar net kultūrinį (tam tikros aplinkos) reiškinį. Siūlome diskutuoti šiomis temomis:

- klastočių įvairovė ir tipologija: a) materialiosios klastotės; b) su mentaliniais, politiniais, ideologiniais dalykais, istorine atmintimi ir kt. sietinos klastotės;
- klastojimo priežastys;
- klastojimo būdai, klastočių meistriškumas ar, atvirkščiai, jo stoka;
- amžininkų nuostatos klastotojų ir falsifikatų atžvilgiu;
- kova su klastotojais: įtarimas klastojimu, klastojimo įrodymas, baudmės klastotojams pagal bažnytinius ir pasaulietinius teisės šaltinius;
- falsifikatų tyrimo metodai ir klastočių interpretavimas nūdienos moksle;
- heraldikos, genealogijos, sfragistikos, veksilologijos, teisės archeologijos, diplomatikos, paleografijos, kodikologijos, archyvistikos, biografistikos, šaltinytyros ir kitų mokslų indėlis analizuojant falsifikatus.

Kviečiame skaityti pranešimus ne tik pagalbinių istorijos mokslų atstovus, bet ir mokslininkus, kurie su minėtomis problemomis susiduria analizuodami kitas temas.

Pranešimų trukmė 20 min.

Konferencijos kalbos: lietuvių, lenkų, vokiečių, anglų.

Organizacinis komitetas:

Dr. Rūta Čapaitė, Lietuvos istorijos institutas

Prof. habil dr. Jacek Soszyński, Lenkijos MA Ludwiko
ir Aleksandro Birkenmajerių vardo Mokslo istorijos institutas

Dr. Gitana Zujienė, Lietuvos istorijos institutas

Vilija Gerulaitienė, Lietuvos istorijos institutas

Maloniai prašome pranešimo temą su trumpa santrauka atsiųsti konferencijos organizatoriams iki liepos 31 d. adresu: capaite@hotmail.com; vilija.gerulaitiene@gmail.com

Konferencija vyks 2020 m. spalio 14–15 d. Lietuvos istorijos institute (Vilnius, Kražių g. 5), didžiojoje salėje

Planuojama išleisti konferencijos medžiagą

Konferencijos mokestis nėra numatytas

Instytut Historii Litwy

Oddział Historii Wielkiego Księstwa Litewskiego

Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk

Serdecznie zapraszamy do udziału w międzynarodowej konferencji naukowej pt. ***W poszukiwaniu prawdy: nauki pomocnicze historii w badaniu fałszyfikatów***, która odbędzie się w dniach 14-15 października 2020 r. w Instytucie Historii Litwy w Wilnie. Fałszyfikaty są zjawiskiem uniwersalnym i występowały w różnych czasach. Fałszowano wiele różnych rzeczy: dokumenty, pieniądze, wino itp. Współcześni i późniejsi kronikarze fałszowali pamięć historyczną (np. poprzez tworzenie fikcji historiograficznych: biografii władców, fikcyjnych grobów, fałszywych genealogii itp.); w średniowieczu i czasach nowożytnych fałszowano opinię publiczną; fałszowano też legislacje w zbiorach prawnych i in. Można zadać pytanie, czy niektóre narracje kronikarzy są celowym fałszerstwem czy tylko interpretacjami? Fałszerze kierowali się różnymi pobudkami, jakość fałszyfikatów również była niejednakowa. Jedne fałszyfikaty wykryli sami współcześni, a inne dopiero po wielu latach ujawnili badacze. Inne, mistrzowsko wykonane wciąż są obiektem dyskusji. Niewątpliwie w obiegu naukowym pozostają niewykryte fałszyfikaty, których najwyżej możemy się domyślać. Celem konferencji jest spojrzenie przez pryzmat nauk pomocniczych historii i z pomocą badaczy z innych dziedzin na problem fałszyfikatów średniowiecznych i czasów nowożytnych nie tylko w Wielkim Księstwie Litewskim, ale także w Europie Zachodniej i Środkowo-Wschodniej. Zamierzamy mówić o fałszerstwach nie tylko jako o zjawisku prawnym, politycznym, ale także jako pewnym zjawisku mentalnym, politycznym, ideologicznym, a nawet kulturowym. Sugerujemy omówienie następujących tematów:

- różnorodność i typologia fałszerstw: a) materialne fałszyfikaty; b) fałszerstwa powiązane z kwestiami mentalnymi, politycznymi, ideologicznymi, pamięci historycznej itp.;
- przyczyny fałszowania;
- metody fałszowania, mistrzostwo w tworzeniu fałszyfikatów i przeciwnie, jego brak;
- postawy współczesnych wobec fałszerzy i fałszyfikatów;
- walka z fałszerzami: podejrzenie fałszowania, dowód fałszowania, kary dla fałszerzy według źródeł kościelnych i świeckich;
- metody badania fałszyfikatów i interpretacja fałszerstw we współczesnej nauce;
- wkład heraldyki, genealogii, sfragistyki, weksylologii, archeologii prawnej, dyplomacji, paleografii, kodykologii, archiwistyki, biografistyki, źródłoznawstwa i innych nauk w badaniu fałszyfikatów.

Zapraszamy do wygłoszenia referatów nie tylko przedstawicieli nauk pomocniczych historii, ale także badaczy, którzy napotykają wyżej wymienione problemy podczas analizy innych tematów.

Czas wystąpienia 20 min.

Oficjalne języki konferencji: litewski, polski, niemiecki, angielski

Komitet organizacyjny:

Dr Rūta Čapaitė, Instytut Historii Litwy

Dr hab. prof. PAN Jacek Soszyński, Instytut Historii Nauki
im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk

Dr Gitana Zujienė, Instytut Historii Litwy

Vilija Gerulaitienė, Instytut Historii Litwy

Uprzejmie prosimy o przesłanie organizatorom konferencji tematu referatu z krótkim streszczeniem do 31 lipca 2020 r.

Kontakt: capaite@hotmail.com; vilija.gerulaitiene@gmail.com

Konferencja odbędzie się w dniach 14-15 października 2020 r. w Instytucie Historii Litwy (Wilno, ul. Kražių 5), w sali głównej.

Planowana jest publikacja materiałów konferencyjnych

Opłata konferencyjna nie jest przewidziana.

Litauisches Institut für Geschichte
Abteilung der Geschichte des Litauischen Großfürstentums
Ludwik-und-Aleksander-Birkemajer-Institut der Polnischen AdW für die Wissenschaftsgeschichte

Einladung zur internationalen Konferenz *Suche nach der Wahrheit: Hilfswissenschaften bei der Untersuchung von Fälschungen*

Wir möchten Sie herzlich zur internationalen wissenschaftlichen Konferenz *Suche nach der Wahrheit: Hilfswissenschaften bei der Untersuchung von Fälschungen* einladen, die am 14.-15. Oktober 2020 im Litauischen Institut für Geschichte (Vilnius) stattfinden wird.

Fälschungen sind eine universelle Erscheinung in verschiedenen Zeiten. Gefälscht wurde Verschiedenes: Urkunden, Geld, Wein u. a. Zeitgenossen wie auch spätere Chronisten verfälschten das historische Gedächtnis, z. B. als historiographische Fiktionen gibt es Biographien von Herrschern, ausgedachte Gräber, gefälschte Genealogien u. a.; im Mittelalter und in der Neuzeit wurde die öffentliche Meinung, das Recht in den Rechtsammlungen u. a. gefälscht. Es kann die Frage gestellt werden, ob manche Schilderungen der Chronisten eine bewusste Fälschung oder nur Interpretation sind. Die Beweggründe für Fälschungen waren unterschiedlich, wie auch deren Qualität. Manche Fälschungen wurden gleich von Zeitgenossen erkannt, andere von Wissenschaftlern erst nach vielen Jahren aufgedeckt. Es gibt aber auch meisterhaft ausgeführte Fälschungen, über die bis heute diskutiert wird. Zweifellos existieren Fälschungen, die nicht aufgeklärt geblieben sind, die man nur erahnen kann. Auf dieser Konferenz wird der Versuch gemacht, mit Hilfe von Hilfswissenschaften und Forschern anderer Gebiete über Fälschungen des Mittelalters und der Neuzeit zu reflektieren, die nicht nur im Litauischen Großfürstentum, sondern auch in West- und Mitteleuropa verfertigt worden sind. Es wird versucht, Fälschungen nicht nur als eine rechtliche, sondern auch als mentale, ideologische, politische und sogar kulturelle Erscheinung zu besprechen. Wir empfehlen Ihnen, zu diesen Themen zu diskutieren:

- Vielfalt und Typologie der Fälschungen : a) materielle Fälschungen; b) Fälschungen, die mit mentalen, politischen und ideologischen Problemen, mit dem historischen Gedächtnis u. a. in Verbindung zu bringen sind;
- Gründe der Fälschungen;
- Methoden der Fälschung, Vollkommenheit oder Mängel der Fälschungen;
- Einstellung der Zeitgenossen zu den Fälschern und Fälschungen;
- Bekämpfung der Fälscher: Verdacht auf Fälschung, Beweis der Fälschung, Strafen für Fälscher nach kirchlichen und weltlichen Rechtsquellen;
- Methoden der Erforschung von Fälschungen und ihrer Deutung in der gegenwärtigen Wissenschaft;
- Beitrag der Heraldik, Genealogie, Sphragistik, Vexikologie, Rechtsarchäologie, Diplomatie, Paläografie, Kodikologie, Archivistik, Biografistik, Quellenforschung und anderer Wissenschaften in der Analyse von Fälschungen.

Zum Vortragen werden wissenschaftliche Hilfskräfte wie auch Wissenschaftler, die bei der Analyse anderer Themen auf genannte Probleme stoßen, eingeladen.

Dauer eines Vortrags 20 Minuten.

Konferenzsprachen: Litauisch, Polnisch, Deutsch und Englisch.

Organisationskomitee:

Dr. Rūta Čapaitė, Litauisches Institut für Geschichte
Prof. Dr. habil. Jacek Soszyński, Ludwik-und-Aleksander-Birkemajer-Institut
der Polnischen AdW für die Wissenschaftsgeschichte
Dr. Gitana Zujienė, Litauisches Institut für Geschichte
Vilija Gerulaitienė, Litauisches Institut für Geschichte

Wir möchten Sie bitten, das Vortragsthema mit kurzer Zusammenfassung an die Veranstalter der Konferenz bis zum 31. Juli zu senden capaite@hotmail.com; vilija.gerulaitiene@gmail.com

Die Konferenz findet am 14.-15. Oktober 2020 im großen Saal
des Litauischen Instituts für Geschichte (Vilnius, Kražių g. 5) statt.

Die Veröffentlichung der Materialien der Konferenz ist geplant.

Eine Teilnehmergebühr ist nicht geplant.

The Lithuanian Institute of History
Department for the History of the Grand Duchy of Lithuania
L. & A. Birkenmajer Institute for the History of Science, Polish Academy of Sciences

We would like to invite all interested scholars to participate in the international conference, *In search of the truth: Auxiliary disciplines of history in researching falsifications and forgeries*, which is scheduled for 14-15 October 2020 at the Lithuanian Institute of History in Vilnius.

Falsifications are a universal phenomenon and are to be found in all periods of history. All kinds of things were falsified: documents, money, wine etc. Writers falsified history (e.g. by creating fictional historiography: biographies of rulers, fictional tombs, false genealogies etc.); there were attempts to influence public opinion by false information both during the Middle Ages and in modern times; also, legislation was tampered with. However, one can always pose a legitimate question as to whether some narratives by chroniclers were deliberate falsifications or just interpretations. Motivations for falsifying objects and texts were various, just as the quality of their produce. Some forgeries were revealed already by their contemporaries, others remained undetected for centuries, and the truth about them surfaced only as a result of historical research. Undoubtedly, among historical sources there are still falsifications and forgeries, about the true character of which, for the time being, we can only speculate. The aim of this conference is to look into the problem of medieval and early-modern falsifications through the perspectives of auxiliary historical disciplines and other research specialisations not only in the history of the Grand Duchy of Lithuania, but in Western and Central-Eastern Europe as well. We will discuss falsifications not only as legal and political phenomena, but also as mental, political, ideological, and even cultural facts too. We would like to suggest the following subjects:

- the variety and typology of falsifications: a) material artefacts; b) falsifications belonging to the realms of mental, political, ideological, historical activities and so forth;
- reasons for falsifying;
- methods of creating forgeries, mastery and lack of skill in falsifying;
- those who committed forgeries and how they were treated by contemporaries;
- fighting falsifications: suspicion of forgery, proof of falsifying, punishing forgeries according to canon-, and civil law;
- methods of investigating and interpretation of falsifications by contemporary science;
- input of heraldry, genealogy, sigillography, vexillology, legal archaeology, diplomatics, palaeography, codicology, archival science, source criticism, and other historical disciplines into researching forgeries.

We welcome authors representing not only auxiliary disciplines of history but also scholars of various fields of knowledge who encounter in their research the issues mentioned above.

Authors are kindly requested to limit their presentations to 20 minutes.

Conference languages: Lithuanian, Polish, and English.

Date of event: 14-15 October 2020.

Location: The Lithuanian Historical Institute, Vilnius, Kražių g. 5, Main Hall.

Organizational committee:

Dr Rūta Čapaitė, Lithuanian Historical Institute

Prof. Dr Jacek Soszyński, L. & A. Birkenmajer Institute for the History of Science, Polish Academy of Sciences

Dr Gitana Zujienė, Lithuanian Historical Institute

Vilija Gerulaitienė, Lithuanian Historical Institute

Persons willing to participate are kindly requested to submit paper titles with short abstracts to Dr Rūta Čapaitė capaite@hotmail.com; vilija.gerulaitiene@gmail.com

The deadline is 31 July 2020.

We are planning to publish the conference papers in a separate volume.

No conference fee is foreseen.